

Industriële regio's produceren de grootste toegevoegde waarde

Auteur(s):

CBS
Bas de Vet

Verschenen in:

ESB, 84e jaargang, nr. 4209, pagina 479, 18 juni 1999

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

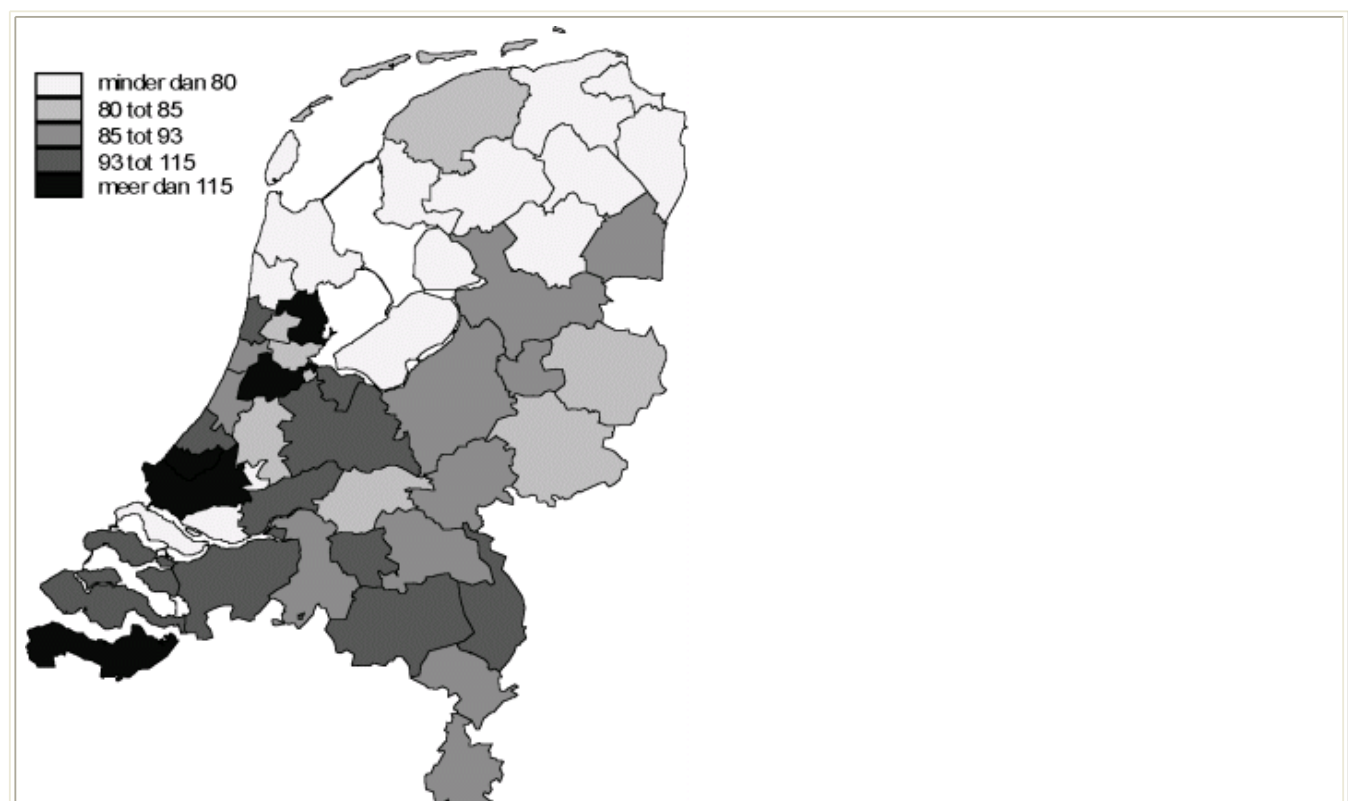
Het bruto regionaal product (brp) geeft weer wat er in een regio geproduceerd wordt.

In de regio waar Slochteren ligt, wordt het grootste deel van het Nederlandse aardgas gewonnen. Daardoor is het brp per inwoner in 1997 niet alleen het hoogst van Nederland, maar zelfs één van de hoogste van de Europese Unie. Als we het brp per inwoner in 1997 voor heel Nederland op 100 stellen, ligt het in deze regio op 153. Dat komt vooral door het aardgas. Wanneer we dat buiten beschouwing laten, blijft de index voor deze regio met 102 nog net boven het gemiddelde voor Nederland. In de provincie Groningen vinden we ook de regio met het laagste brp per inwoner. Dat is Oost-Groningen. Daar ligt de index op 63. Oost-Groningen loopt daarmee ruim een derde achter op het Nederlands gemiddelde.

Zeeuws-Vlaanderen met haar chemie en IJmond met haar basismetalaalindustrie zijn voorbeelden van regio's met een zeer kapitaalintensieve, gezichtsbepalende industrie. Bovendien is in deze regio's het aantal inwoners laag. Per hoofd van de bevolking ligt daardoor deze index in Zeeuws-Vlaanderen op 116 en in IJmond op 103.

Verder scoren vooral de stedelijke regio's hoog. Dat komt voor een groot deel doordat veel mensen in de stedelijke agglomeraties werken, maar er niet wonen. Met hun arbeid vormen zij in deze agglomeraties een brp, dat vervolgens wordt gerelateerd aan een veel kleiner aantal inwoners. Zo ligt de toegevoegde waarde per inwoner voor het deel van de regio Amsterdam dat Schiphol omvat, 42% boven het gemiddelde voor Nederland. Op Schiphol werken immers veel mensen die buiten de regio wonen. Iets dergelijks geldt ook voor bijvoorbeeld Rijnmond, met een index van 128.

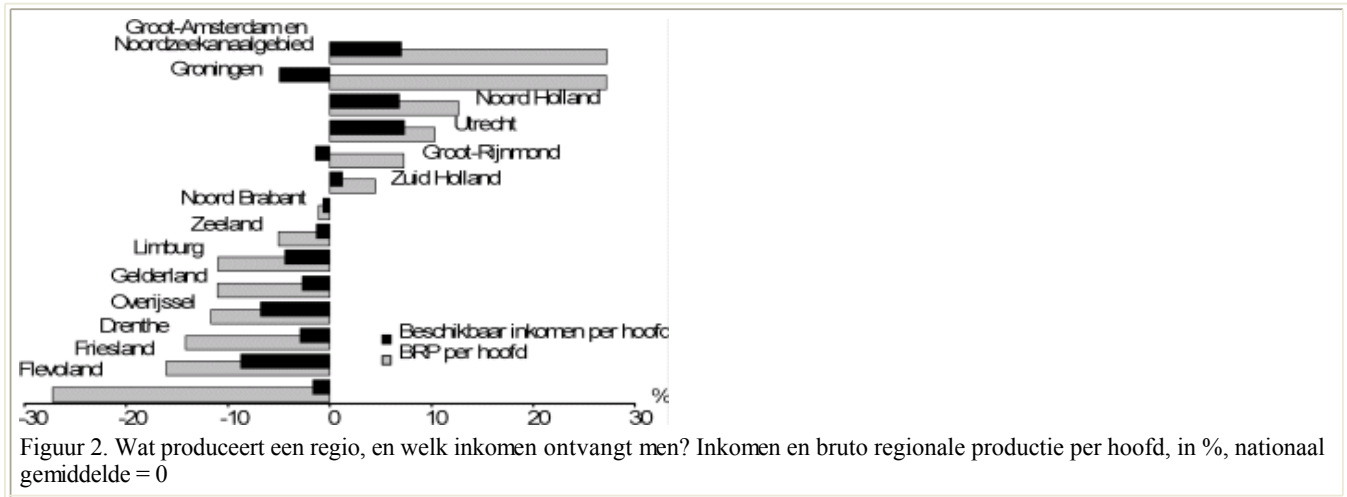
In woongebieden is het brp per hoofd vaak fors lager. Daar forensen de bewoners naar andere regio's en vormen daar toegevoegde waarde. Vrij veel inwoners van Flevoland werken bijvoorbeeld in Amsterdam en wonen in Almere. Daardoor komt de index voor Flevoland slechts op 70 uit (zie [figuur 1](#)).

Figuur 1. Bruto regionaal product per hoofd van de bevolking, 1997. Indexcijfer per corop (Nederland = 100) Bruto regionaal product: de som van alle toegevoegde waarden die gevormd zijn in de bedrijfstakken van een provincie of regio.

Productie en inkomen

Als het beschikbaar inkomen van huishoudens wordt bekeken, dan zien we de verschillen in de werk- en woongebieden terug (figuur 2): het brp per inwoner is hoog en het inkomen relatief laag in de werkgebieden Groot-Rijnmond en Groot-Amsterdam en Noordzeekanaalgebied. Het omgekeerde beeld treffen we aan in het woongebied Flevoland. In de gehele provincie Groningen is het brp per inwoner hoog (vooral vanwege het aardgas), maar de inkomens liggen beduidend onder het gemiddelde van Nederland.

Figuur 2. Wat produceert een regio, en welk inkomen ontvangt men? Inkomen en bruto regionale productie per hoofd, in %, nationaal gemiddelde = 0